

15.11.2017

Dnro:
1107/912/2017

Posti Oy

Viestintäviraston selvityspyyntö 25.7.2017 ja Posti Oy:n vastaus 15.8.2017

Viestintäviraston kannanotto Posti Oy:n jakelupäiväuudistukseen

Tiivistelmä

Postin selvityksen mukaan postia jaetaan edelleen viitenä päivänä viikossa koko maassa. Tiistaisin jaetaan perusjakelussa pääosa sanomalehdistä, paketit, pikakirjeet, kansainväliset kirjelähettykset ja laboratoriolähettykset. Kaikki tiistaina jaettaviksi tarkoitetut yleispalvelukirjeet pyritään pääsääntöisesti jakamaan jo maanantaina. Postin selvityksen mukaan tiistaisin jaetaan ne yleispalvelukirjeet, jotka ovat jääneet maanantaina jakamatta. Yleispalvelukirjeiden keräily toteutuu edelleen viitenä päivänä viikossa postilain edellyttämällä tavalla.

Näillä edellytyksillä Viestintävirasto katsoo, ettei uudistus anna aiheutta Viestintäviraston toimenpiteisiin.

Viestintävirasto valvoo jakelupäiväuudistuksen vaikutuksia osana viisipäiväisen jakeluvuorituksen valvontaa. Postin tulee tarvittaessa kehittää viisipäiväisen jakeluvuorituksen raportointitapa vastaamaan jakelupäiväuudistuksen mukanaan tuomia valvontatarpeita.

Asian tausta

Posti Oy (myöhemmin Posti) ilmoitti 18.7.2017 julkaisemassaan tiedotteessa¹, että se ottaa kyseisenä päivänä käyttöön koko maassa jakelupäiväuudistuksen. Jakelupäiväuudistuksessa Posti muutti aiempaa jakelutapaa siten, että tiistaisin perusjakelussa jaetaan osa sanomalehdistä, paketit, pikakirjeet ja laboratoriolähettykset. Kuitattavat kirjeet ja paketit ovat noudettavissa posteista. Yrityspostinumeroa käyttävät asiakkaat saavat lähehtyksensä myös tiistaisin. Yleispalvelukirjeitä ei jaettaisi lähtökohtaisesti tiistaisin.

¹ Luettavissa osoitteessa http://www.posti.fi/private-news/tiedotteet/2017/20170531_jakelupaivauudistus.html

Yleispalvelukirjeitä ovat enintään kahden kilon painoiset postimerkkikirjeet tai muut vastaavat käteismaksulliset kirjelähetykset. Yleispalvelukirjeisiin eivät kuulu yritysten tai viranomaisten sopimukseen perustuvat kirjepalvelut kuten laskut.

Viestintäviraston selvityspyyntö 25.7.2017

Viestintävirasto sai Postin jakelupäivä uudistuksesta useita yhteydenottoja eri tahoilta. Viestintävirasto lähetti Postille selvityspyynnön jakelupäivä uudistuksesta 25.7.2017.

Postilain (415/2011) 17 §:n 1 momentin mukaan yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset on keräiltävä ja jaettava vähintään kerran päivässä viitenä arkipäivänä viikossa, arkipäiviä lukuun ottamatta. Velvollisuudesta voidaan poiketa tilapäisesti vain, jos postin keräily tai jakaminen estyy syystä, joka johtuu postin saajasta, lain säännöksestä, liikenteen keskeytyksestä tai muusta vastaavasta ylivoimaisesta esteestä ja jota postin jake-lussa ei ole voitu ottaa huomioon.

Viestintävirasto pyysi Postia selvittämään, kuinka edellä mainit-tu viisipäiväinen jakeluvaihtoehto toteutuu Postin käyttöönotta-massa jakelupäivä uudistuksessa.

Postin selvitys 15.8.2017

Posti toimitti vastauksensa Viestintäviraston selvityspyyntöön 15.8.2017. Postin selvityksen mukaan se rytmittää postinjake-lua eri viikonpäiville uudella tavalla. Selvityksen mukaan jake-lupäivien määrä ei uudistuksessa muutu, mutta tiistaisin jaetta-vaa postia on aiempaa vähemmän, kun työtä rytmitetään uu-delleen ja jaettavaa postia käsitellään suurempina kokonaisuuksina.

Selvityksessä Posti toteaa, että tiistaisin jaetaan perusjakelussa edelleen pääosa sanomalehdistä, paketit, pikakirjeet, kansain-väliset kirjelähetykset ja laboratoriolähetykset. Lisäksi yritys-postinumeroa käyttävät asiakkaat saavat lähetyksensä myös tiistaisin.

Maanantaina postitetut yleispalvelukirjeet jaetaan pääsääntöi-sesti keskiviikkona. Jatkossa tiistaisin ei jaeta aikakauslehtiä, mainoksia tai kirjeitä, jos kaikki alkuviikon lähetykset on saatu jaettua jo maanantain aikana. Posti korostaa selvityksessään, että tiistaisin jaetaan yleispalvelukirjeet, jos niitä ei ole jaettu maanantaina. Postin mukaan käytännössä postinsaaja saa tä-hän asti tiistaina jaetun lähetyksen päivää aikaisemmin eli maanantaina. Kirjeiden keräily tapahtuu tiistaisin normaalisti.

Posti toteaa selvityksessään, että se katsoo uudistuksen täyttä-vän sekä voimassa olevan postilain (415/2011) että eduskun-nan hyväksymän postilain muuttamista koskevan lain (HE 272/2016) yleispalvelua koskevat 3 luvun vaatimukset.

Eduskunnan kesällä hyväksymän lainmuutoksen (HE 272/2016) voimaantulon jälkeen yleispalvelun laatustandardi muuttuu si-

ten, että lähetyksistä vähintään 50 prosenttia on oltava perillä viimeistään neljäntenä arkipäivänä. Muutoksen jälkeen postilaki sallii myös kolmepäiväisen jakelun niillä alueilla, joissa on sanomalehtien varhaisjakelua. On myös huomattava, että jakelovelvoitteet koskevat ainoastaan 15 §:ssä määriteltyä yleispalvelua eli käteismaksullisia lähetyksiä. Muiden kirjeiden, mm. laskujen ja viranomaiskirjeiden, jakelu tapahtuu jatkossakin asiakastarpeiden pohjalta kuten tähänkin asti.

Lopuksi Posti perustelee muutosta mm. kirjelähetysten määrän jatkuvalla laskulla sekä kilpailun kiristymisellä.

Asiaa koskevat säännökset

Postilain (415/2011) 67 §:n 2 momentin mukaan Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Postilain muutos (614/2017) on tullut voimaan 15.9.2017. Lain 17 §:ää koskeva muutos tulee kuitenkin voimaan vasta 1.7.2018. Viestintävirasto arvioi Postin jakelu-uudistusta voimassa olevan postilain nojalla.

Postilain 17 §:n 1 momentin (voimassa 30.6.2018 asti) mukaan yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset on keräiltävä ja jaettava vähintään kerran päivässä viitenä arkipäivänä viikossa, arkipyhiä lukuun ottamatta. Velvollisuudesta voidaan poiketa tilapäisesti vain, jos postin keräily tai jakaminen estyy syystä, joka johtuu postin saajasta, lain säännöksestä, liikenteen keskeytyksestä tai muusta vastaavasta ylivoimaisesta esteestä ja jota postin jakelussa ei ole voitu ottaa huomioon.

Postilain 19 §:n mukaan yleispalveluun kuuluvat kotimaan kirjelähetykset, jotka on jätetty yleispalvelun tarjoajan välitettäväksi ja joista on maksettu voimassa oleva maksu, on jaettava siten, että lähetyksistä vähintään 50 prosenttia on perillä viimeistään neljäntenä arkipäivänä ja vähintään 97 prosenttia viimeistään viidentenä arkipäivänä jättöpäivästä.

Postilain 15 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan yleispalveluun kuuluvat enintään kahden kilon painoiset kirjelähetykset, jotka maksetaan yleisesti käytettävissä olevilla käteismaksutavoilla ja jotka käyttäjällä on mahdollisuus jättää postiyrityksen kuljettavaksi keräilypisteeseen; --

Postilain 1 §:n 3 momentin mukaan postilakia ei sovelleta mm. sanoma- ja aikakauslehtiin sekä osoitteettomiin lähetyksiin.

Viestintäviraston kannanotto

Viestintävirasto katsoo, ettei Postin toteuttama jakelupäivä uudistus riko postilain velvoitteita.

Posti on antamassaan selvityksessä ilmoittanut, että postia jaetaan edelleen viitenä päivänä viikossa koko maassa. Tiistaisin jaetaan perusjakelussa nykyiseen tapaan pääosa sanomalehdis-

tä, paketit, pikakirjeet, kansainväliset kirjelähetykset ja laboratoriolähetykset.

Kaikki tiistaina jaettaviksi tarkoitetut yleispalvelukirjeet pyritään Postin selvityksen mukaan jakamaan pääsääntöisesti jo maanantaina. Posti on selvityksessään korostanut, että tiistaisin jaetaan yhä ne yleispalvelukirjeet, joita ei ole jaettu jo maanantaina. Yleispalvelukirjeiden keräily toteutuu edelleen viitenä päivänä viikossa postilain edellyttämällä tavalla.

Viestintävirasto katsoo, että tiistaina jaettavaksi tarkoitetut yleispalvelukirjeet voidaan jakaa jo maanantaina. Mikäli maanantaina jakamatta jääneet yleispalvelukirjeet jaetaan tiistaisin myös jatkossa, ei Postin toteuttama jakelupäiväuudistus riko postilain velvoitteita eikä anna aiheutta Viestintäviraston toimenpiteisiin.

Viestintävirasto on 7.11.2016 Postille antamassaan päätöksessä (dnro 663/912/2014) velvoittanut Postia raportoimaan säännöllisesti Viestintävirastolle jakelun ulkopuolelle jääneistä yleispalvelukirjeistä. Viestintävirasto tulee seuraamaan raportointia myös jakelupäiväuudistuksen näkökulmasta. Raportointitapaa tulee tarvittaessa kehittää vastaamaan jakelupäiväuudistuksen mukanaan tuomia uusia valvontatarpeita. Viestintävirasto tulee keskustelemaan Postin kanssa raportoinnin kehittämistarpeista mahdollisimman pian.

Merja Saari
Päällikkö

Markus Ström
Lakimies